

1 Korintiërs 10: 14-31

In het 8^e hoofdstuk hadden we al even stilgestaan bij het eten van offervlees. Paulus behandelt daar de vraag of je wel of niet het vlees dat aan afgoden is gewijd kunt eten. Er waren gemeenteleden die dat vrijmoedig deden. Een afgod is toch een niets, en een niets kan mij geen kwaad doen. Andere gemeenteleden hadden daar moeite mee. Dat gewijde vlees hoorde bij het oude leven. Het leven van afgoderij. Paulus heeft in het 8^e hoofdstuk de mensen die vrijmoedig alles eten opgeroepen om zuinig te zijn op het geweten van de mensen die dat niet doen. Je mag elkaar niet ten val brengen om zo iets pietluttigs als vlees eten.

Nu gaat Paulus een stapje verder. Er is namelijk wel verschil tussen bij je burens gaan eten terwijl er misschien gewijd vlees op tafel komt, of naar de afgodentempel gaan en deelnemen aan de maaltijden daar. Misschien is het wel goed om daarbij te vermelden dat er in Korinthe allerlei gilden waren. Je had gilden van havenarbeiders, van scheepsbouwers, van horeca medewerkers, etc. En iedere gilde had weer z'n eigen beschermgod. Op geregelde tijden werden er dan maaltijden gehouden ter ere van zo'n beschermgod. Aanliggen bij zo'n maaltijd betekent dus dat je meedoet aan een godsdienstige plechtigheid. Je deed dus actief mee aan afgoderij. Je begrijpt dat het voor mensen die in zo'n samenleving tot geloof in Christus komen best lastig is. Je wilt niet buiten de groep vallen. Het zal ongetwijfeld vragen oproepen bij je collega's waarom je niet meer naar de offermaaltijden komt.

Hier trekt Paulus dus een streep. Wat hem betreft hoef je niet altijd navraag te doen als je vlees krijgt opgediend waar het vandaan komt. Alleen als je weet dat je broeder of zuster er moeite mee heeft dan laat je het staan omwille van het geweten van je broeder of zuster. Maar openlijk deelnemen aan een offermaaltijd is hetzelfde als je opzettelijk begeven in de invloedssfeer van afgoderij. Daar krijg je te maken met boze geesten, duivelse geesten, die jou bij Christus vandaan willen trekken.

Vervolgens gaat Paulus om zijn bezwaren te onderbouwen twee vergelijkingen maken. In de eerste plaats noemt hij de viering van het Avondmaal. De beker der dankzegging, die wij dankzeggend zegenen, is een gemeenschap met het bloed van Christus. En het brood dat we breken is een gemeenschap met het lichaam van Christus. Bekende woorden, die elke avondmaalsviering worden uitgesproken. Maar de betekenis ervan heeft in de kerkgeschiedenis nogal eens voor discussie gezorgd. Met name tussen protestanten en katholieken werd er veel gediscussieerd of het

brood werkelijk in het lichaam van Christus veranderde en of de wijn werkelijk in bloed veranderde. Persoonlijk geloof ik dat brood en wijn de middelen zijn waardoor God ons geloof wil versterken dat Jezus' offer aan het kruis ook voor ons is. Maar het middel verandert er niet van.

Als bij ons de huistelefoon gaat en m'n schoonzus belt voor Marja, dan zeg ik tegen Marja, terwijl ik haar de telefoon aanreik, je zus is hier. Maar die telefoon is niet verandert in Marja's zus. Het is alleen maar het middel waardoor Marja met haar zus in verbinding komt. Zo zijn brood en wijn middelen waardoor Jezus met ons in verbinding wil komen.

En in feite ging dat bij het volk Israël niet anders. Als een gelovige Israëliet naar de tempel kwam om een offer te brengen dan werd een deel van het offer verbrand, een deel mocht door de priesters worden gegeten en een deel door de Israëliet met zijn gezin. Dat was een feestelijk gebeuren. Er werd gegeten in een sfeer van vergeving en verzoening met God. Dat noemt Paulus hier nu 'gemeenschap met het altaar'. Dat moeten we niet letterlijk nemen. Dat altaar is een voorwerp van steen met hoornen op de hoeken eraan. Maar in dat altaar kwam God naar de offeraar toe. Het is als het ware Zijn uitgestoken hand waarin de mens z'n offer mocht leggen en waaruit hij ook weer iets terug ontvangen. Je at zo gezegd uit Gods hand.

Deze beide voorbeelden, de vergelijking met het Avondmaal en de vergelijking met de offermaaltijden in de tempel gebruikt Paulus nu om duidelijk te maken dat deelnemen aan een offermaaltijd in een afgodentempel voor een christen verboden terrein is. Je begeeft je dan in de invloedsfeer van boze geesten en daar heeft een christen niets te zoeken.

Wat Paulus hier zegt gaat vierkant in tegen de geest van die tijd. Die tijd was namelijk door en door syncretistisch. Dat wil zeggen dat men met een gerust geweten verschillende godsdiensten vermengde. Wie een bepaalde godsdienst aanhing wees daarmee een andere niet direct af. Waarom zou jouw godsdienst de enige goede zijn? Paulus zal met zijn standpunt geen applaus scoren in Korinthe. Hoe zo: er is maar één God? Hoe zo zijn andere godsdiensten uitvindingen van demonen? Hoe durft hij dat te beweren?

Diezelfde reacties hoor je vandaag ook wel weer. Oosterse godsdiensten strekken hun vangarmen uit naar christenen en we zien mensen zich naïef openstellen voor astrologie, alternatieve geneeswijzen, oosterse meditatietechnieken waarbij je je

geest openstelt voor een andere wereld en occultisme. De boze geesten lijken terrein te winnen in onze post-christelijke wereld.

Het Bijbelgedeelte van vandaag geeft een ernstige waarschuwing. Dat kun je niet maken! Je kunt niet de beker van Christus drinken en de beker van boze geesten. Dat verdraagt zich niet met elkaar.

Want God en de Here Jezus Christus zijn exclusief. Zij weigeren zich in verbinding te laten brengen met afgoderij en met de geesten die daarachter zitten. De God van de Bijbel is de enige ware God en de Here Jezus is de enige ware Messias. Hij is de weg, de waarheid en het leven (Joh.14:6). Hij is niet een weg, een waarheid alsof er meerdere wegen zijn die naar Rome leiden. Nee, alleen door Hem is God te kennen. Alleen dankzij Hem is er verzoening van schuld mogelijk, alleen dankzij Zijn opstanding kan ook onze dood overwonnen worden en is er eeuwig leven te krijgen.

Wie dat toch probeert zijn geloof in God te vermengen met andere godsdiensten, wekt de na-ijver, de jaloesheid van God op, zoals Israël in de woestijn de jaloesheid van God opwekte, toen het zich inliet met afgoden. God zegt nadrukkelijk in de Tien Woorden van het verbond met Israël dat we geen andere goden mogen dienen, want God is na-ijverig, jaloes, die deze misdaad zal vergelden. En de gevolgen van afgoderij zal generaties doorwerken tot in het derde en vierde geslacht. Zo gevaarlijk is het om je op het pad van andere goden te begeven. Je brengt jezelf en je gezin schade toe. Terwijl aan de tafel van de Heer het ware leven te vinden is. Vergeving van zonden, herstel in relatie met God en eenheid met je broeders en het vooruitzicht dat we op een dag aan Gods rijk gedekte tafel waar Jezus de Gastheer is mogen deelnemen. Dat wil je toch niet missen.....

AMEN